

88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Фединця, 14
тел: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, веб-сайт: ww.vkdka.org

14 Fedyntsy Street, Uzhgorod, Zakarpattya Regional, 88000 Ukraine
phone: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, web-site: ww.vkdka.org

Р І Ш Е Н Н Я

09 липня 2024 року

м. Ужгород

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КДКА) Закарпатської області в особі дисциплінарної палати (надалі – Дисциплінарна палата) у складі: голови Дисциплінарної палати Гончарова В.В., заступника голови Дисциплінарної палати Зеленька С.П., секретаря Дисциплінарної палати Бухтоярової О.В., членів Дисциплінарної палати: Бабича В.В., Кучеренка В.О., Марича І.Ю., Петюшки Р.В., Сочки І.І., Чорби П.П., розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Закарпатської області об'єднані в одне провадження дисциплінарні справи стосовно адвоката К., -

ВСТАНОВИЛА:

16 листопада 2023 року з Вищої кваліфікаційно-дисциплінарною комісії адвокатури (ВКДКА) до КДКА Закарпатської області надійшла для розгляду ухвала суду присяжних Новомосковського міськрайонного суду Дніпропетровської області (надалі – Новомосковський міськрайонний суд) від 14.08.2023, у якій наводяться відомості про неналежне виконання адвокатом К. обов'язків захисника у вигляді систематичної неявки без поважних причин в судові засідання з розгляду кримінальної справи №172/1023/15 за обвинуваченням його підзахисного А.

За результатами перевірки наведених у цій ухвалі відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 13.12.2023 стосовно адвоката К. порушено дисциплінарну справу.

24 листопада 2023 року з Вищої кваліфікаційно-дисциплінарною комісії адвокатури до КДКА Закарпатської області надійшла для розгляду ухвала суду присяжних Новомосковського міськрайонного суду від 03.10.2023, у якій наводяться відомості про неналежне виконання адвокатом К. обов'язків захисника у вигляді неявки без поважних причин в судові засідання з розгляду цієї ж кримінальної справи №172/1023/15 за обвинуваченням його підзахисного А.

За результатами перевірки наведених у цьому зверненні відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 13.12.2023 стосовно адвоката К. також порушено дисциплінарну справу.

Цим же рішенням КДКА Закарпатської області від 13.12.2023 обидві вказані дисциплінарні справи відносно адвоката К. об'єднані в одне дисциплінарне провадження.

За результатами розгляду цих об'єднаних в одне провадження дисциплінарних справ рішенням КДКА Закарпатської області від 27.12.2023 адвоката К. притягнуто до дисциплінарної відповідальності та застосовано до нього стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю строком на чотири місяці.

Адвокат К. оскаржив таке рішення КДКА Закарпатської області шляхом подання до ВКДКА скарги, у якій просив скасувати дане рішення та закрити дисциплінарну справу у зв'язку з відсутністю в його діях дисциплінарного проступку.

Рішенням ВКДКА від 29 березня 2024 року скаргу адвоката К. задоволено частково. Рішення КДКА Закарпатської області від 27.12.2023 скасовано, а матеріали дисциплінарних справ стосовно адвоката К. направлено на новий розгляд до КДКА Закарпатської області.

Повторний розгляд об'єднаних в одне провадження дисциплінарних справ стосовно адвоката К. був призначений на 22 травня 2024 року.

Оскільки адвокат К. лише 21 травня 2024 року надіслав на електронну пошту КДКА Закарпатської області письмові пояснення, до яких додав значну кількість документів, протокольним рішенням Дисциплінарної палати від 22.05.2024 розгляд дисциплінарних справ стосовно цього адвоката був зупинений до 19 червня 2024 року, про що учасники дисциплінарного провадження були належним чином повідомлені.

19 червня 2024 року на засідання Дисциплінарної палати адвокат К. і представник Новомосковського міськрайонного суду не з'явилися.

Згідно з ч.2 ст.40 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» неявка адвоката чи особи, яка ініціювала питання дисциплінарної відповідальності адвоката, на засідання дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури без поважних причин за умови наявності доказів завчасного повідомлення зазначених осіб про місце, день і час засідання не перешкоджає розгляду дисциплінарної справи.

Аналогічні приписи містяться і у ст.46 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність.

З урахуванням таких обставин і наведених норм законодавства Дисциплінарна палата не вбачає перешкод для розгляду об'єднаних в одне провадження дисциплінарних справ стосовно адвоката К. за його відсутності і відсутності представника Новомосковського міськрайонного суду.

Заслухавши Гончарова В.В., який доповів матеріали об'єднаних в одне провадження дисциплінарних справ, та дослідивши матеріали цих справ Дисциплінарна палата встановила наступне.

За даними Єдиного реєстру адвокатів України адвокат К. здійснює адвокатську діяльність на підставі відповідного свідоцтва №_____, виданого _____ згідно з рішенням Дніпропетровської обласної КДКА від _____ №_____.

В ухвалі суду присяжних Новомосковського міськрайонного суду від 14.08.2023 зазначається, що в провадженні цього суду перебуває кримінальна справа кримінальна справа №172/1023/15 за обвинуваченням громадянина А. у вчиненні злочину, передбаченого ст.348 КК України.

Адвокат К. є захисником обвинуваченого А. у цій кримінальній справі. Вказаний адвокат, будучи завчасно і належним чином повідомлений про день і час розгляду вказаної кримінальної справи, не з'явився в судові засідання з розгляду цієї справи, які призначалися на 14.03.2023, на 10.04.2023, на 24.04.2023, на 11.05.2023, на 28.06.2023 і на 14.08.2023. При цьому, адвокат К. кожного разу подавав суду клопотання про відкладення вказаних судових засідань з певних причин. Однак, жодних доказів на підтвердження наявності таких причин суду не надав.

В ухвалі суду присяжних Новомосковського міськрайонного суду від 03.10.2023 зазначається, що на цю дату (03.10.2023) було призначено чергове судові засідання з розгляду цієї ж кримінальної справи №172/1023/15 за обвинуваченням громадянина А.

Адвокат К., будучи завчасно і належним чином повідомлений про таке судові засідання, до суду не прибув.

Натомість, 02.10.2023 надіслав на електронну пошту суду клопотання про відкладення судового засідання з розгляду кримінальної справи у зв'язку з його перебуванням 03.10.2023 у відрядженні в м. Полтава, де цього дня він перебуватиме у м. Полтаві у певних справах.

При цьому суд звертає увагу, що зазначена дата судового засідання (03.10.2023) була визначена судом з урахуванням пропозиції самого адвоката К., яку він виклав у своєму попередньому клопотанні про відкладення судового засідання, призначеного на 18.09.2023.

Суд вважає, що така поведінка адвоката К. призводить до затягування розгляду кримінальної справи і унеможливорює її розгляд у розумні строки. З огляду на це ініціює питання про притягнення даного адвоката до дисциплінарної відповідальності.

До обох ухвал суду додані копії клопотань адвоката К. про відкладення судових засідань та журналів судових засідань у кримінальній справі №172/1023/15.

Здійснюючи повторний розгляд дисциплінарних справ, Дисциплінарна палата виходить з наступного.

Рішенням КДКА Закарпатської області від 27.12.2023 було встановлено, що адвокат К. з поважних причин не прибув в судові засідання з розгляду кримінальної справи №172/1023/15, які призначалися на 10.04.2023, 11.05.2023 та 14.08.2023, у зв'язку з чим було визнано, що його поведінка по неприбуттю у вказані судові засідання не містить ознак дисциплінарного проступку.

У той же час, цим же рішенням КДКА Закарпатської області було встановлено вчинення адвокатом К. дисциплінарного проступку у вигляді неприбуття без поважних причин в судові засідання у кримінальній справі №172/1023/15, які призначалися на 14.03.2023, 24.04.2023, 28.06.2023, і 03.10.2023.

Скасовуючи таке рішення КДКА Закарпатської області, ВКДКА у своєму рішенні від 29.03.2024 погодилася з висновками КДКА Закарпатської області стосовно відсутності ознак дисциплінарного проступку в поведінці адвоката К. по неприбуттю в судові засідання у кримінальній справі №172/1023/15, які призначалися на 10.04.2023, 11.05.2023 та 14.08.2023.

Разом з тим, ВКДКА указала, що під час нового розгляду дисциплінарних справ стосовно адвоката К. необхідно перевірити його доводи щодо неявки в судові засідання у цій кримінальній справі, які призначалися на 14.03.2023, 24.04.2023, 28.06.2023, і 03.10.2023.

З огляду на наведені вище обставини та вказівки ВКДКА Дисциплінарна палата здійснює повторний розгляд дисциплінарних справ лише в межах доводів ухвал суду присяжних Новомосковського міськрайонного суду про неявку адвоката К. в судові засідання у кримінальній справі №172/1023/15, які призначалися на 14.03.2023, 24.04.2023, 28.06.2023 і 03.10.2023.

Надаючи оцінку діям адвоката К., Дисциплінарна палата приходить до наступних висновків.

З ухвал суду присяжних Новомосковського міськрайонного суду слідує, що адвокат К., будучи належним чином повідомлений про призначення судових засідань з розгляду кримінальної справи №172/1023/15, у ці засідання не з'явився, однак кожного разу подавав суду клопотання про відкладення вказаних судових засідань з певних причин. При цьому, не надавав суду доказів на підтвердження таких причин.

Наданими судом копіями клопотань адвоката К. про відкладення судових засідань та журналів судових засідань у кримінальній справі №172/1023/15 підтверджено, що цей адвокат здійснює захист обвинуваченого А. у кримінальній справі №172/1023/15 та що цей адвокат був обізнаний про призначення на 14.03.2023, 24.04.2023, 28.06.2023, і 03.10.2023 судових засідань з розгляду даної кримінальної справи, однак у такі засідання не з'явився.

За приписами ст.47 КПК України захисник зобов'язаний використовувати засоби захисту, передбачені цим Кодексом та іншими законами України, з метою забезпечення дотримання прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого та прибувати для участі у виконанні процесуальних дій за участю підозрюваного, обвинуваченого. У разі неможливості прибути в призначений строк захисник зобов'язаний завчасно повідомити про таку неможливість та її причини слідчого, прокурора, слідчого суддю, суд.

Згідно з ч.1 ст.324 КПК України якщо в судові засідання не прибув за повідомленням прокурор або захисник у кримінальному провадженні, де участь захисника є обов'язковою, суд відкладає судовий розгляд, визначає дату, час та місце проведення нового засідання і вживає заходів до прибуття їх до суду. Одночасно, якщо причина неприбуття є неповажною, суд порушує питання про відповідальність прокурора або адвоката, які не прибули, перед органами, що згідно із законом уповноважені притягати їх до дисциплінарної відповідальності.

Аналіз цих норм процесуального закону дає підстави констатувати, що прибуття адвоката як захисника у призначене судові засідання для захисту прав і інтересів свого клієнта є професійним обов'язком адвоката і не залежить від неявки у таке засідання інших учасників процесу.

Отже, неприбуття адвоката без поважних причин в судові засідання з розгляду кримінальної справи та неповідомлення ним суду причин неявки в судові засідання є порушенням професійних обов'язків адвоката, передбачених ч.2 ст.47 КПК України.

Новомосковський міськрайонний суд додав до ухвал копії клопотань адвоката К. про відкладення судових засідань у кримінальній справі №172/1023/15, а саме:

- судового засідання, призначеного на 14.03.2023, у зв'язку з його перебуванням протягом 14-16 березня 2023 року у відрядженні до м. Черкаси і до м. Києва;
- судового засідання, призначеного на 24.04.2023, у зв'язку з його захворюванням;
- судового засідання, призначеного на 28.06.2023, у зв'язку з його захворюванням;
- судового засідання, призначеного на 03.10.2023, у зв'язку з його відрядженням до м. Полтави, де він перебуватиме у Полтавському районному суді Полтавської області, Київському районному суді м. Полтави та в Територіальному управлінні ДБР в м. Полтава.

Вже після скасування ВКДКА рішення КДКА Закарпатської області від 27.12.2023 про притягнення адвоката К. до дисциплінарної відповідальності цей адвокат надав Дисциплінарній палаті письмові пояснення, у яких вказує на відсутність підстав для притягнення його до дисциплінарної відповідальності, оскільки його неявка у всі перелічені в ухвалях суду присяжних Новомосковського міськрайонного суду судові засідання зумовлена поважними причинами, про які він повідомляв суд.

Зокрема зазначає, що 14.03.2023 він перебував у Черкаському апеляційному суді, де знайомився з матеріалами кримінальної справи №695/873/18, а розгляд кримінальної справи №172/1023/15 цього дня був відкладений через неявку одного з присяжних; 24.04.2023 він захворів, але до лікаря не звертався, оскільки захворювання не потребувало медичного втручання; 28.06.2023 він також захворів і перебував на лікуванні, що стверджується відповідною медичною довідкою, яку у подальшому долучив до матеріалів кримінальної справи №172/1023/15; 03.10.2023 він перебував в Київському районному суді м. Полтави, де знайомився з матеріалами справи №552/6578/22, та в Полтавському районному суді Полтавської області, де знайомився з матеріалами справи №635/441/20.

До цих пояснень адвокат К. додав копії адресованих ним до суду клопотань про відкладення всіх перелічених судових засідань у кримінальній справі №172/1023/15, а також копію його заяви від 13.03.2023 до Черкаського апеляційного суду про надання 14.03.2023 для ознайомлення матеріалів справи №695/873/18, копію відповіді Черкаського апеляційного суду від 09.04.2024 про видачу 14.03.2023 о 12 год. 00 хв. цієї справи для ознайомлення в приміщенні даного суду; копію журналу судового засідання від 14.03.2023 у кримінальній справі №172/1023/15, копію медичної довідки від 05.07.2023 про перебування К. на лікуванні з 28.06.2023 по 05.07.2023, копію відповіді Київського районного суду міста Полтави від 20.02.2024 про ознайомлення адвоката К. 03.10.2023 в приміщенні цього суду з матеріалами кримінальної справи №552/6578/22.

На відповідний запит Дисциплінарної палати Новомосковський міськрайонний суд листом від 26.04.2024 підтвердив наявність в матеріалах кримінальної справи №172/1023/15 медичної довідки про перебування адвоката К. на лікуванні з 28.06.2023 по 05.07.2023.

Також на запит Дисциплінарної палати Київський районний суд міста Полтави листом від 27.05.2024 повідомив, що 03.10.2023 адвокат К. в приміщенні даного суду знайомився з матеріалами кримінальної справи №552/6578/22 за обвинуваченням громадянина Б. До цього листа вказаний суд додав копії заяви адвоката К. від 29.09.2023 про надання йому для ознайомлення кримінальної справи №552/6578/22, договору від 28.09.2023 про надання адвокатом К. Б. послуг адвоката та ордера на надання цим адвокатом правничої допомоги Б.

З урахуванням таких нових додаткових доказів Дисциплінарна палата визнає, що адвокат К. з поважних причин не з'явився 14.03.2023, 28.06.2023 і 03.10.2023 в судові засідання з розгляду кримінальної справи №172/1023/15, а повідомивши суд про такі причини – він виконав професійний обов'язок, передбачений кримінальним процесуальним законом.

За таких обставин Дисциплінарна палата не вбачає в поведінці адвоката К. по неприбуттю у ці три судові засідання ознак дисциплінарного проступку.

У той же час, адвокат К. не надав будь-яких належних доказів на підтвердження свого захворювання 24.04.2023.

Отже, в матеріалах дисциплінарної справи відсутні дані на підтвердження неможливості адвоката К. з поважних причин прийняти участь в судовому засіданні з розгляду кримінальної справи №172/1023/15, яке призначалося на 24.04.2023, у зв'язку з чим Дисциплінарна палата визнає, що поведінка даного адвоката у вигляді неприбуття у це судове засідання містить ознаки порушення адвокатом професійних обов'язків.

Пунктами 1 та 6 частини першої статті 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватися правил адвокатської етики та виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством.

Стаття 7 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017, із змінами, затвердженими З'їздом адвокатів України 15.02.2019 (надалі – Правила адвокатської етики), зобов'язує адвоката в своїй професійній діяльності не вдаватися до засобів і методів, які суперечать чинному законодавству або цим Правилам.

Статтею 12 Правил адвокатської етики передбачено, що всією своєю діяльністю адвокат повинен стверджувати повагу до адвокатської професії, яку він уособлює, її сутності та громадського призначення, сприяти збереженню та підвищенню поваги до неї в суспільстві.

За приписами ст.12-1 Правил адвокатської етики адвокат повинен бути добропорядним, чесно та гідно виконувати свої професійні обов'язки.

Згідно з ст.44 Правил адвокатської етики під час здійснення професійної діяльності в суді адвокат не повинен вчиняти дій, спрямованих на невинуватне затягування судового розгляду справи.

Відповідно до п.п.3, 5, 7 ч.2 ст.34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» дисциплінарним проступком адвоката є порушення правил адвокатської етики та невиконання або неналежне виконання ним своїх професійних обов'язків.

З огляду на викладене Дисциплінарна палата приходить до висновку, що адвокат К., не прибувши без поважних причин 24 квітня 2023 року до Новомосковського міськрайонного суду для участі в судовому засіданні у кримінальній справі №172/1023/15, допустив порушення вимоги ст.ст.7, 12, 12-1, 44 Правил адвокатської етики та невиконання професійних обов'язків, а тому така поведінка цього адвоката є дисциплінарним проступком.

Однак, згідно з ст.35 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокат може бути притягнутий до дисциплінарної відповідальності протягом року з дня вчинення дисциплінарного проступку.

Цей строк є преклюзивним (присічним) і поновленню не підлягає.

Таким чином, на даний час сплив строк притягнення адвоката К. до відповідальності за дисциплінарний проступок, вчинений 24 квітня 2023 року.

Відтак, Дисциплінарна палата позбавлена правових підстав для притягнення адвоката К. до дисциплінарної відповідальності, що зумовлює закриття дисциплінарної справи відносно нього у зв'язку зі спливом строку притягнення до такої відповідальності.

На підставі наведеного, керуючись ст.ст.31, 33, 34, 35, 40, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Дисциплінарна палата -

ВИРІШИЛА:

Закрити дисциплінарну справу стосовно адвоката К. (свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю №____, видане _____ згідно з рішенням Дніпропетровської обласної КДКА від _____ №____) у зв'язку зі спливом строку притягнення його до дисциплінарної відповідальності.

Копію цього рішення надіслати або вручити під розписку адвокату та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката.

Дане рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова Дисциплінарної палати (підпис)

Валентин ГОНЧАРОВ

Секретар (підпис)

Оксана БУХТОЯРОВА